

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 455. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139956216816/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

over det danske Sprog) findes både i mss. (fx. III 157 f.) og trykkene, fx. B 2.3.5, C 49.1.8, G 30.3.5 (men *vidste Ea*).

19.2) P har i presentens kortformer som *bær*, *fæ(e)r* III 148 167 169 171 (især i bibelcit.), men i trykkene synes kun at forekomme lang-formerne: *bærer* 30.1.3 *færer* 54.9.3 o.l., jfr. *sæver* 99.3.3 (*forsvære* III 168).

19.3) De sterke verbers participler har i originalmss. som regel kongruens med subj. både i tal og i kogn, men undtagelser er ikke helt sjeldne: *noget et blevet borte* III 156 *Brudgommen er taget fra Eder* III 163, således også i trykkene: *Lystet er .. kommen ~ har fornommen* 8.4.1 *Og begge vor navne i hinlen er skrevne ~ er du og blevet* 188.6.2 tilsv. 18.6.7 *jeg er hmlpet* 168.8.0. — Efter *har* finder man i mss. alm. -et; *har indtaget*, *vundet*, *givet* III 169 163 (bibelcit.) 174, men også: *har funden*, *vunden*, *overstanden*, *addreren* III 159 f. 139. Samme inkonsistens i trykkene: *har togel*, *drevet* (A), *fundet* (H) 126.8.2 v. s. a. *har funden*, *bunden* (A), *har funden* (~*forsvanden*) 172.1.3-4 *fornommen* (se ovf.); -et rettes delvis > ef i J, s. d. — Særlig nærmest i P formen: *alle være bortgaæne fra graven* III 154, formen var ikke ualm. i samtiden, se ODS u. *gaa*.

20) *Præsens participium* på -es er alm. i mss.: *anlangendes V* naar den er nærværendes, *blev han ståendes* III 156 *sklent uoldendes* III 157 *stiddendes* hos Guds høye haand III 172, vist noget sjældnere i A-J, se u. J.

21) *Afledning*. Der skrives *undskyldning*, *befaling* V. Se u. J.

22) *Enkelte ord*. Saltmehefterne har den lyse og sønderjyske form (v: vilje), dels hvor ordet rimer på *stille* 84.15.8, *forestille* 127.2.4 (jfr. dog i H; *ville* ~ *spille* 105.10.3), dels hvor metrum kræver to stavelses; hvis versomslag kræver 3 stavelses skrives derimod *villie*: 13.4.3. Om ændringer se u. J. Både P og A-I skriver *tflig*, fx. A 184.3 III 152. — Om *livlig/liflig* se § 10.2. P har formerne *toilt*, *toile* (III 160), ligesom trykkene, se u. J. — P har to steder *rigge* for *legge* (III 166 168), svarende til A 7.7.4. — Ordet *Hanned* har formen *Hinden* P III 146, jfr. Feilbergs Ordb. — *wunder-verke* (F) 153.2.2 genfindes i Tabe 29.10.1 (og tillægsatrocfe efter 29.11); rettelsen til *Under er* (G: J: n.) skyldes således antagelig sætteren.

23) *Syntaktiske bemærkninger*. Hjælpeverbet *have* er undertiden udeladt i int.: *lygesom han vilde grædt hierlet ud* III 148 *hvo der da kunde seet* III 157, jfr. *Jeg burde været* 37.5.2. — P har et enkelt tilfælde med »dobbelt supinum«; ellers *kunde det vel ikke været skeet* III 156-57. Nogle gange skriver P *hendes* for *sin*: *at hun i hendes ungdom har været old* III 150, jfr. 157; ligeså trykkene.

Konklusion.

Undersøgelsen viser, at A-P i alle væsentlige træk (bortset fra brugen af stort bogstav) stemmer ret nøje med Brorsons privat-ortografi 20-30 år senere, blot at Brorsons retskrivning snarest